

FAŠISMUS A MEZIVÁLEČNÁ ITÁLIE

Markéta Haburová

Žáci tvoří text (volné psaní), který se vztahuje k Itálii mezi lety 1848 - 1918. Pracují s textem o situaci v Německu ve 20. a 30. letech 20. století. Mají před sebou text Fašismus a meziválečná Itálie. Zábavnou formou (párové čtení) dospějí ke stavu Itálie po první světové válce, vč. nástupu fašismu a B. Mussoliniho k moci. Dovedou charakterizovat Itálii v 1. polovině 20. století (metoda pětílístek).

Občanská výchova, dějepis

ZŠ, SŠ

Metody, cíle a výstupy: volné psaní, párové čtení a pětílístek. Žáci umí slovně i obrazně obsáhnout pojem „fašismus“ a uvedou způsob, jakým došlo k uchopení moci v Itálii. Popíší historický vývoj v meziválečné Itálii. Dokážou nalézt shodu a rozpoznat rozdíly mezi vývojem v Itálii a v Německu (návaznost na již probranou látku).

Použité zdroje:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/BenitoMussolini>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Fa%C5%A1ismus#It.C3.Allie>

Časová jednotka: 1 vyučovací hodina (45 minut)

Uspořádání třídy: klasické + práce ve dvojici

Situace (na jakou předešlou látku navazujeme nebo zda se jedná o nové téma): Studenti se v předešlých hodinách učili o poválečné situaci v Německu, takže mohli porovnávat vývoj obou zemí ve 20. a 30. letech 20. století.

Cíle (cíle jednotky jsou formulovány pro žáky – říkají, co žáci budou znát a umět dělat na konci jednotky; obsahují co nejpresnější pojmenování očekávaných nových znalostí i dílčích dovedností, postojů):

- žák si osvojí metodu párového čtení
- žák dokáže vysvětlit, co je fašismus a jak se dostala fašistická strana v Itálii k moci
- žák popíše historický vývoj v meziválečné Itálii
- žák si uvědomí shody a rozdíly mezi vývojem v Itálii a Německu

Potřebný materiál včetně přesného uvedení zdrojů a citací:

texty + http://cs.wikipedia.org/wiki/Benito_Mussolini

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Fa%C5%A1ismus#It.C3.A1lie>

EVOKACE: volné psaní (téma: Itálie v letech 1848-1918)

UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU: párové čtení – téma: Fašismus a meziválečná Itálie

REFLEXE: pětílístek: Itálie ve 20. a 30. letech 20. století

PŘÍLOHA: FAŠISMUS A MEZIVÁLEČNÁ ITÁLIE

Fašismus (ital. fascismo) v užším a původním smyslu označuje italský fašismus, politické hnutí vedené Benitem Mussolinim, které ovládalo Itálii v letech 1922 až 1943.

Již ve 20. letech 20. století se však označení rozšířilo na příbuzná politická hnutí, strany a státní režimy v jiných zemích, a stalo se tak označením typu politické ideologie. Typickými rysy fašistických ideologií jsou mimo jiné vypjatý nacionalismus, autoritativní a charismatické vůdcovství, militarismus, kult modernity, mládí a síly jakož i silná ekonomická role státu.

Po 1. světové válce pokračoval Mussolini v agitaci a 23. března 1919 v Miláně v čele asi stovky bývalých elitních vojáků, nacionalistických syndikalistů a protiměšťáckých intelektuálů futuristů vyhlásil „válku socialismu ... neboť se protiví nacionalismu“ a ustavil organizaci Fasci di combattimento (česky přibližně „Bojová bratrstva“), budoucí fašistickou stranu Partito Nazionale Fascista.

Slovo fasci, italsky „svazky“, jež dalo fašismu název, zdůrazňuje solidaritu spolubojovníků a odkazuje také na starořímský odznak moci zvaný fasces, svazky jilmových prutů s vyčnívající vetknutou sekýrou, jež liktoři (veřejní sluhové úředníků) v průvodu nosili před vysokými úředníky.

Ve volbách 16. listopadu 1919 ovšem fašisté zcela propadli. Přes počáteční neúspěch na sebe začali Mussoliniho fašisté rychle strhávat pozornost. Jejich nová taktika, squadristus, spočívala ve vysílání násilnických komand, squadre d'azione, zvaných černokošiláci, terorizujících domnělé nepřátele Itálie, zprvu především Slovinci žijící v okolí Terstu a socialisty. K oblíbeným teroristickým metodám squadristů patřilo donutit protivníka vypít velkou dávku ricinového oleje a oholit mu půlku kníru.

Útoky na socialisty si fašisté získali podporu statkářů, kteří v nelehké hospodářské situaci čelili silným levicovým odborům, a to Mussolinimu umožnilo zapustit kořeny na severoitalské politické scéně.

Počátkem 20. let 20. století se Itálie dostala do hluboké politické krize, způsobené mimo jiné i sektářstvím levice a nesvorností demokratických sil. Squadristé v situaci, kdy byla vláda neschopná akce, pokročili od vypalování jednotlivých budov k zabírání celých měst v severní Itálii.

Odhaduje se, že v letech 1920–1922 následkem politického násilí v Itálii zahynulo asi 500–600 fašistů a asi 2000 antifašistů a nefašistů; další asi 1000 antifašistů bylo povražděno v letech 1923–1926.

Na konci října 1922 Mussolini zorganizoval tažení, jež vešlo do dějin jako Pochod na Řím: jeho černokošiláci se zabavenými vlaky nebo pěšky vydali k hlavnímu městu. Pochod vedli Italo Balbo, Emilio De Bono, Michele Bianchi a Cesare Maria De Vecchi, zatímco Mussolini vyčkával v Miláně připraven uprchnout do Švýcarska, kdyby akce selhala. Slabá vláda se pokusila tažení fašistů zastavit, což se jí i zčásti podařilo. Král Viktor Emanuel III. však odmítl vládu podpořit vyhlášením stanného práva a místo toho nabídl Mussolinimu místo premiéra. Ten vzápětí přicestoval železničním lůžkovým vozem a úřad převzal.

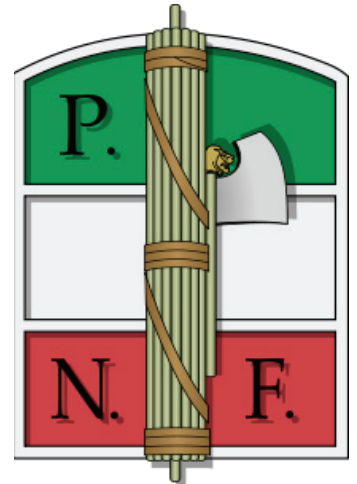
Královny motivy nejsou dodnes zcela jasné, roli nejspíše hrály obavy z dalšího vývoje v případě otevřené konfrontace s fašisty. Rozhodující 28. říjen se stal italským státním svátkem záměrně fašisty opřádaným hrdinskými mýty.

První dva roky Mussolini předsedal koaliční vládě, jež prováděla běžnou konzervativní politiku. Roku 1923 se fašistům pomocí nátlaku černokošiláčů podařilo prosadit volební zákon, podle něhož vítězná strana získávala dvoutřetinovou většinou poslanců, jestliže dostala aspoň 25 % hlasů. Ve volbách 6. dubna 1924 Mussoliniho nacionalistická koalice díky nátlaku na voliče drtivě zvítězila a Mussolini ovládl parlament.

Roku 1925 fašisté spustili vlnu opatření k utužení režimu: rušení opozičních novin, zatýkání nefašistických politiků, rozpuštění politických stran kromě fašistické PNF, zavedení trestu smrti a další kroky „na obranu státu“.

Jako premiér pak Mussolini zahájil velké reformy, během nichž neustále zvyšuje své pravomoci, od r. 1925 vládl již jako diktátor. V této době začal používat titul capo del governo e duce del fascismo (šéf strany a vůdce státu).

Roku 1935 Itálie obsadila Habeš, kterou v květnu 1936 zařadila do svého koloniálního panství. V dubnu 1939 Itálie okupovala Albánii a 10. června 1940 se Itálie stala členem Paktu tří a aktivně se zapojila do bojů druhé světové války.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Benito_Mussolini

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Fa%C5%A1ismus#It.C3.A1lie>

ITÁLIE VE 20. A 30. LETECH 20. STOLETÍ

_____ (SLOVO - jaká byla, jaké měla vlastnosti)

_____ (SLOVO - co dělala)

_____ (VĚTA - čtyři slova)

_____ (SYNONYMUM, METAFORA)

1. Co musolini vyhlásil? - 10. článek
2. Co znamená slovo fasci = party
3. Kde a kdy vznikla maolettem tel. mao. č.?
4. Počet me. Řím
5. rok 1935
6. počet lid. - 1940

1. Co byl původně fašismus?
2. Značky fašismu.
3. Jak vypradala sílu fašistů pro nábož.?
4. Co bylo principem jejich nové technologie?
5. Proč volal musolini po přeměně?
6. Jaké důsledky mělo musolinovo mystické nábož.?

1. Kým byl hlavně předsedá Amulí Fašismus? - 1922 - 1943.
2. Z čeho se skládá fašistická ideologie?
3. Proč volal fašisté?
4. Kde se nacházeli fašisté? (a proč se zde nacházeli?)
5. Kdy bylo režimem organizován a jak se přeměnil?
6. Co dělal musolini během První světové války?
7. Jakým směrem přecházel musolini po válce?
8. Co obdržel z udělení odměny?
9. Jaké režim musolini od roku 1925.